

TRUNG TÂM
KHUYẾN NÔNG QUỐC GIA

VIỆN KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP
VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN KỸ THUẬT TRỒNG NGÔ VỤ ĐÔNG ÁP DỤNG LÀM ĐẤT TỐI THIỂU

Trung tâm Khuyến nông Quốc gia

📍 16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

☎ 0243 771 5294; 0243 728 2485

🌐 khuyennongvn.gov.vn

Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam

📍 Vĩnh Quỳnh, Thanh Trì, Hà Nội

☎ 0243 861 5487

🌐 vaas.org.vn

1. Thời vụ trồng

Trước 05/10. Nếu đất được giải phóng trước 15/9, có thể gieo hạt trực tiếp hoặc làm mạ ngô; nếu đất giải phóng từ 15 - 30/9, sử dụng bầu cải tiến để chuẩn bị trước cây giống (từ 8 - 15 ngày).

2. Giống

Sử dụng giống ngô ngắn ngày như VS36, NK4300, P4199, CP333, LVN885, Nk4300Bt/GT; năng suất cao (8 - 10 tấn/ha), khả năng chịu mật độ, thâm canh, chịu hạn và lạnh.

3. Kỹ thuật làm đất

Trên chân đất hai vụ lúa, áp dụng phương pháp làm đất tối thiểu, cụ thể:

- Bề mặt ruộng còn bằng phẳng, không bị phá kết cấu, tưới tiêu chủ động, cắt sát gốc rạ, phủ rạ lên bề mặt ruộng. Không cần tạo các rãnh thoát nước, sử dụng hệ thống tiêu thoát nước như sản xuất lúa.
- Sử dụng cuốc, các dụng cụ chuyên dùng khác để tạo hốc đặt bầu theo kiểu nanh sấu, tạo luống đơn hoặc luống đôi, luống đôi nên có bề rộng từ 90 - 120 cm và tạo 2 hàng ngô với khoảng cách 50 - 60 cm, bầu cách bầu 25 - 30 cm với ngô lấy hạt, ngô ngọt, ngô nếp; ngô rau và ngô sinh khối là 18 - 20 cm.
- Khi bề mặt ruộng không bằng phẳng cần phải có biện pháp làm phẳng bề mặt ruộng, tạo điều kiện thuận lợi cho tưới tiêu thoát nước.
- Với ruộng không chủ động tưới tiêu thì cứ 5 - 7 hàng tạo 1 rãnh thoát nước.

4. Kỹ thuật trồng và chăm sóc

a) Mật độ trồng

Trồng với mật độ 57.000 - 61.000 cây/ha; khoảng cách hàng - hàng: 65 cm; cây - cây: 25 - 27 cm.

b) Làm bầu ngô cải tiến

- Nguyên vật liệu (01 ha): Khay xốp hoặc khay nhựa: 800 - 1.000 khay (khay 66 hoặc 88 lỗ); Giá thể: 1.800 - 2.000 kg (rơm rạ ủ mục đến tơi xốp/phân hữu cơ vi sinh/đất màu, hoặc đất phù sa, phơi khô và được nghiền nhỏ, tơi theo tỷ lệ 1:1:3); Phân NPK (5:10:13): 20 kg.

- Cách làm:

+ Trộn đều rơm rạ ủ mục đến tơi xốp/phân hữu cơ vi sinh/đất đất màu hoặc đất phù sa, phơi khô và được nghiền nhỏ, tơi.

+ Đưa giá thể đầy vào khay, sau đó gieo hạt giống vào các lỗ của khay, đảm bảo toàn bộ hạt trên khay được che phủ.

- **Chăm sóc cây con trong bầu:** Chọn nơi có đủ ánh sáng và gần ruộng trồng. Chủ động che đậy cho cây con trong bầu để tránh mưa và nắng to; Tưới nước giữ ẩm thường xuyên, khi cây ngô có 3 - 4 lá đưa ra ruộng trồng. Thời gian cây con trong bầu không nên để quá 10 ngày.

c) Làm bầu ngô theo cách truyền thống

- **Nguyên vật liệu (01 ha):** Giá thể: bùn ao; phân chuồng hoai mục (1.000 kg) hoặc phân hữu cơ vi sinh (250 kg).

- **Cách làm:** Trộn bùn với trấu xay, phân chuồng hoai mục theo tỷ lệ 1:1.

+ San phẳng lớp bùn trên nền đất cứng đã được rắc trấu hoặc lót lá chuối, độ dày lớp bùn từ 5 - 7 cm; Thời gian để ngô trong bầu 5 - 6 ngày với kích thước bầu 4 x 4 x 4 cm; 6 - 8 ngày với kích thước bầu 5 x 5 x 5 cm. Khi mặt đất bầu se lại, dùng que rạch theo kích thước định trước sau lấy ngón tay trở chọc 1 lỗ giữa bầu, đặt hạt giống đã ủ nứt nhanh đảm bảo mầm hạt hướng lên trên và phủ kín hạt bằng một lớp đất bột nhỏ, đất cát hoặc trấu xay.

+ Thường xuyên tưới đủ ẩm.

d) Kỹ thuật đặt bầu

- Đất ruộng phải đảm bảo độ ẩm từ 85 - 90%.

- Trước khi đặt bầu, bón lót 8 - 10 tấn phân chuồng hoặc 1 tấn phân hữu cơ vi sinh và 100 kg P_2O_5 /ha sau đó mới đặt bầu.

- Đặt bầu ngô theo hướng lá xòe ra 2 bên hàng và vuông góc với chiều dài luống.

*** Chăm sóc ngô giai đoạn đầu:**

- Bón thúc phân sớm cho ngô khi cây có 5 - 6 lá để hạn chế lá ngô bị huyết dụ hoặc chân chì.

- Nếu đất khô cần tưới ngay để bầu tiếp xúc ngày với đất tạo điều kiện cho cây nhanh ra rễ mới.

- Nếu gặp mưa hoặc đất ướt cần tưới liên ngâm với nước, pha loãng tưới liên tục 2 - 3 lần, mỗi lần cách nhau 3 - 4 ngày.

* Phân bón và kỹ thuật bón phân:

- Liều lượng phân bón/ha:

+ Phân chuồng 8 - 10 tấn, hoặc 2.500 kg phân hữu cơ vi sinh.

+ Phân vô cơ: 150N:80P₂O₅:100K₂O.

- Kỹ thuật bón phân kết hợp chăm sóc:

+ Bón thúc lần 1: Khi ngô đã bén rễ, hồi xanh (từ 3 - 5 ngày sau khi đưa bầu ra ruộng). Bón cách gốc 10 cm, liều lượng: 1/3 lượng đạm + 1/3 kali, kết hợp với tưới. Có thể hòa tan đạm, kali với nước tưới cho ngô kết hợp làm cỏ.

+ Bón thúc lần 2: Khi ngô 5 - 6 lá, bón 1/3 lượng đạm + 1/3 lượng kali, kết hợp với tưới và làm cỏ.

+ Bón thúc lần 3: Khi ngô 10 - 11 lá, bón 1/3 lượng đạm còn lại + 1/3 lượng kali còn lại, kết hợp tưới nước.

* Kỹ thuật tưới tiêu:

Đảm bảo đủ ẩm cho cây ngô trong suốt quá trình sinh trưởng, phát triển, không để ngô bị ngập nước; Cần chủ động thoát nước kịp thời cho ngô, không để ngô bị ngập quá 24 giờ; Trường hợp có nguồn nước tưới, nên tưới từ 5 - 7 lần từ khi đặt bầu đến sau trổ cờ 20 ngày; nên kết hợp tưới nước và bón phân. Trong điều kiện bị khô hạn, cần tưới nước bổ sung để cây sinh trưởng phát triển tốt nhất.

* Phòng trừ sâu bệnh:

Phòng trừ cỏ dại và sâu bệnh sớm, đặc biệt là sâu đục thân, bệnh khô vằn và đốm lá. Sử dụng thuốc BVTV theo nguyên tắc 4 đúng và theo khuyến cáo của nhà sản xuất.

5. Thu hoạch, chế biến và bảo quản

- Thu hoạch khi ngô chín hoàn toàn hoặc chín sinh lý (dấu hiệu chín sinh lý khi chân hạt có vết đen hoặc 75% số cây có lá bị khô) hoặc độ ẩm đạt 28 - 30%.

- Nên sử dụng máy tách hạt ngô để giảm chi phí.

- Phơi nắng hoặc sấy đến khi ẩm độ hạt đạt 14% thì đóng bao cất trữ nơi thoáng mát, khô ráo.

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP

Chịu trách nhiệm xuất bản: Giám đốc - Tổng biên tập: TS. Lê Lâm

Biên tập: KS. Đinh Văn Thành; Trình bày: TS. Nguyễn Thế Yên

In 7.200 bản khổ A4 tại Công ty TNHH TM&DV Quảng cáo và in Thành Đạt

Địa chỉ: Xã Ninh Sở, huyện Thường Tín, TP. Hà Nội

Đăng ký KHXB số 3383-2020/CXBIPH/6-156/NN. Cục Xuất bản cấp ngày 26/8/2020

Quyết định XB số 26/QĐ-NXBNN ngày 26/8/2020. In xong và nộp lưu chiểu quý III/2020

Ấn phẩm không bán